

Підборська Раїса

к.вет.н., асистент

Шаганенко Володимир

к.вет.н., асистент

Авраменко Наталія

к.вет.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква

ЛІКУВАННЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ

Статистика свідчить, що в останні десятиліття в нашій країні значно збільшилася кількість собак та котів, особливо у великих містах. При цьому значної шкоди домашнім тваринам завдають комахи і кліщі, які у процесі еволюції виробили складні адаптивні механізми для боротьби із запальним та імунним захистом хазяїна.

Отодектоз (вушна короста) – інвазивне захворювання собак, лисиць, песців, кішок єнотовидних собак і інших м'ясоїдних, що викликається паразитуванням в зовнішньому слуховому проході і внутрішній поверхні вушних раковин кліщів *Otodectes cynotis* родини *Psoroptidae*. Захворювання супроводжується свербіжем, розвитком дерматиту та отиту [1].

Хворі собаки і кішки страждають від сильного свербіжу вух і запалення шкіри, особливо, після появи у зоні ураження секундарної бактерійної і грибкової мікрофлори: ліпофільних дріжджоподібних грибів *Malassezia pachydermatis*, бактерій *Pseudomonas aeruginosa*, *Proteus spp.*, *Staphylococcus spp.* і *Streptococcus spp.* [2]. Таким чином, при підборі лікарських засобів і форм їх застосування слід орієнтуватися на комплексні засоби, що володіють наступними властивостями: акарицидними, протизапальними, фунгіцидними, бактерицидними та регенеративними.

Нині виробники ветеринарних препаратів пропонують безліч комплексних крапель та мазей, призначених для лікування отодектозу: Анандин плюс, Оридерміл, Амит форте, Барс, Ектодес, Отоферонол-Голд, тощо. Дані препарати крім діючої речовини (акарицидної) містять в своєму складі антибіотики, антигістамінні препарати, кортикостероїди та місцеві анестетики [3-4]. Кожен із пропонованих препаратів має як ряд переваг, так ряд недоліків. Так, більшість з них не проявляють фунгіцидних властивостей, а ускладнення, викликані *Malassezia pachydermatis*, досить часто явище при отодектозі.

Незважаючи на різноманітність способів діагностики та засобів лікування акарозів м'ясоїдних, проблема боротьби з цим захворюванням залишається актуальною.

Метою роботи було вивчити лікувальну ефективність препаратів “Оридерміл” та “Отоферонолу Голд” за отодектозу у котів.

Матеріали та методи досліджень. При діагностиці отодектозу враховували клінічні прояви хвороби та наявність кліщів *Otodectes cynotis* у вмістимому з вушної раковини за мікроскопічного дослідження.

Для випробування пропонованого препарату були сформовані 2 групи котів по 4 тварини у кожній.

Після очищення слухового проходу тваринам 1-ої групи застосовували препарат

“Оридерміл”, тваринам другої групи – “Отоферонол Голд” у дозі по 3-4 краплі у кожне вушну раковину, після чого масажували основу вуха. Препарати використовували з інтервалом 5 діб. Міроскопічне дослідження проводили протягом всього періоду лікування.

“Оридерміл” – вушна мазь для собак і кішок, що володіє антипаразитарною, антимікробною, протигрибковою і протизапальною дією. У склад 1 г мазі входять: перметрин 10 мг, неоміцину сульфат 3500 МО, ністатин 100 000 МО, триамцінолон ацетонід 1 мг, допоміжні речовини до 1000 мг.

Перметрин- синтетичний піретроїди I типу. Володіє нейротоксическим дією на аксони периферичної та центральної нервової системи, взаємодіючи з натрієвими каналцями комах і кліщів, що призводить до їх загибелі.

Неоміцину сульфат – антибіотик групи аміноглікозидів, що володіє бактерицидною дією відносно грампозитивних і деяких грамнегативних мікроорганізмів: *Staph.albus*, *Staph.aureus*, *Proteus*, *E.coli*, *Pseudomonas* і т.д.

Ністатин належить до групи полієнових антибіотиків, володіє фунгіцидною дією. Ністатин активний щодо: *Candida spp.*, *Cryptococcus spp.*, *Trichophyton spp.*, *Epidermophyton spp.* та ін.

Триамцінолону ацетонід – синтетичний глюкокортикоїд, має протизапальну дію.

“Отоферонол Голд” – комплексний препарат, компоненти якого володіють антибактеріальними, акарицидними і протизапальними властивостями. В 10 мл розчину містить: дельтаметрин – 0,01%, циклоферон – 0,04%, екстракт прополісу – 0,5%, спирт ізопропіловий – 75%; допоміжна речовина – поліетиленоксид 400.

Дельтаметрин – синтетичний піретроїд, що зумовлює кишечно-контактну акарицидну дію щодо збудника отодектозу – *O. cynotis*.

Циклоферон, екстракт прополісу та спирт ізопропіловий -зумовлюють антибактеріальну, протигрибкову і протизапальну дію.

Результати досліджень. До лікування тварини були неспокійні, спостерігається сильний свербіж і розчухування в області вушних раковин, шкіра вушних раковин і слухового проходу набрякла, гіперемійована, при пальпації – виражена болючість, слуховий прохід був заповнений кірочками та іхорозною масою коричневого кольору, у зішкрібах із вушних раковин виявляли кліщі *Otodectes cynotis* (3-4 в полі зору).

На 5-у добу лікування у тварин першої групи мікроскопічно у зішкрібах з вушних раковин кліщів не виявляли, однак їх шкіра була дещо забруднена з невеликою кількістю секрету та кірочок коричневого кольору. Тварини були спокійні і більше не намагалися “бити” кінцівкою по вушній раковині.

У тварин другої групи на 5-у добу лікування мікроскопічно у полі зору виявляли фрагменти кліщів. У вушних раковинах відмічали наявність накладань та кірок коричневого кольору, ознаки запалення тканин були сильніше виражені, ніж у тварин першої групи. Тварини продовжували травмувати вуха кінцівкою.

Окрім того, після нанесення у вушний канал крапель препарату “Отоферонол Голд” тварини відчували сильний біль, який проявлявся агресією, неспокоєм, що на нашу думку свідчить про подразнення тканин, чого не відмічали після застосування препарату “Оридерміл”.

Лікування тварин обох груп продовжували. На 10-у добу лікування у тварин першої групи клінічний стан тварин був у нормі, вушний прохід чистий без ознак

запалення. Натомість у тварин другої групи ще виявляли незначну кількість кірочок, ознаки запалення та свербіжу послабшали.

Висновок. Таким чином, застосування вушних препаратів “Оридерміл” та “Отоферонол Голд” є ефективними за отодектозу у котів. Однак, результати досліджень показали, що Оридерміл проявляє кращий та швидший лікувальний ефект ніж препарат Отоферонол Голд.

Список використаних джерел

1. Площинський, І. Використання оридирмілу для лікування отодектозу котів [Текст] / І. Площинський, О. Заярко, Л. Короленко // ВМУ. – 2015. – № 11. – С. 14-15.
2. Шустрова, М. В. Чесоточные болезни и демодекозы животных разных видов (эпизоотология, этиология, патогенез, разработка системы мероприятий по профилактике и ликвидации этих заболеваний в условиях северо-западного региона) : дис. ... доктора вет. наук [Текст] / М. В. Шустрова. – СПб.: СПГАВМ, 1996. – 351 с.
3. Довідник ветеринарних препаратів [Текст] / І. Я. Коцюмбас, В. М. Горжеєв, Ю. М. Косенко та ін. – Львів : ТзОВ «Афіша». – 2013. – 1596 с.
4. Лавріненко, І. В. Отодектоз собак і котів (епізоотологія, діагностика, лікування) : автореф. дис. ... канд. вет. Наук : 16.00.11 / І. В. Лавріненко. – Київ, 2010. – 20 с.

Рацький Маркіян

к.вет.н., докторант

Матюха Ірина

к.с.-г.н, молодший науковий співробітник

Мудрак Дарія

к.вет.н, науковий співробітник

Інститут біології тварин НААН

м. Львів

СТАН СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ В ОРГАНІЗМІ ТЕЛЯТ РАНЬОГО ВІКУ ЗА ДІЇ КОРИГУЮЧИХ ЧИННИКІВ

Збереження здоров'я сільськогосподарських тварин у ранньому віці є однією з найактуальніших проблем тваринництва України. Економічні втрати від захворювань та загибелі продуктивного поголів'я, особливо молодняку в Україні є значними. Це зумовлено низьким рівнем їх резистентності внаслідок недостатньої та неповноцінної годівлі, незадовільних умов утримання корів у період тільності [1-3], що призводить до порушення ембріонального розвитку, зниження вмісту імуноглобулінів, імунокомпетентних клітин, вітамінів, макро- і мікроелементів у молозиві та молоці [4-6]. Важливою патогенетичною ланкою розвитку імунодефіцитних станів організму тварин в останній місяць вагітності є дисфункція перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ) і, як наслідок, зниження антиоксидантного захисту, що проявляється інтенсифікацією ПОЛ та інактивацією ферментів енергетичного обміну. Вивчення змін системи метаболічного гомеостазу у молодняку тварин має важливе значення для оцінки фізіологічного стану організму [7-9]. Отже, профілактика імунодефіцитного стану новонароджених тварин повинна бути направлена, перш за